

Serbest meslek erbabının müşterilerine oyun seti satması halinde vergilendirme hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.35.16.01-120.04.01[65-2015-7]-377
Tarih	27.07.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 84098128-120.04.01[65-2015-7]-377 27/07/2016

Konu : Serbest meslek erbabının müşterilerine oyun seti satması halinde vergilendirme hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünde ... vergi kimlik numarası ile psikolog olarak kayıtlı mükellef olduğunuzu, işyerinizde mesleğinizle ilgili olarak, çocuklardaki öfke kontrolü ve diğer konularda aileler ve rehber uzmanlar için kağıt ve kartondan oluşan bir oyun seti hazırladığınızı belirtilerek, hazırladığınız oyun setinin satışından elde edeceğiniz gelirin serbest meslek makbuzu düzenleyerek serbest meslek geliri olarak kaydedip kaydedemeyeceğiniz ile söz konusu oyun setinin KDV oranı hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

I- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançlar ticari kazançtır.*" hükmüne, "Serbest meslek kazancının tarifi" başlıklı 65'inci maddesinde "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*"

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmüne, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında ise; "*Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Serbest Meslek Faaliyeti-Serbest Meslek Erbabı" başlıklı birinci bölümünün "1.2.Serbest Meslek Erbabı" başlıklı 11'inci paragrafında; "*serbest meslek faaliyetinin yanında başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılmasının bu vasfı değiştirmeyeceği belirlenmiştir. Dolayısıyla serbest meslek erbabı olan bir kimse aynı zamanda ticari kazanç sahibi veya ücretli de olabilir. Bu durum onun serbest meslek erbabı olma niteliğini değiştirmez.*" açıklamasına yer verilmiştir.

Ticari kazanç, esas itibariyle sermaye-emek karışımı bir kaynağa bağlı olarak doğmaktadır. Bu kaynağa bağlı olarak ve devamlı bir organizasyon çerçevesinde yapılan her türlü faaliyet ticari faaliyettir. Serbest meslek faaliyetinin ticari bir organizasyon içinde yapılması, sağlanan gelirin yapısını değiştirmez. Sadece, elde edenler yönünden ticari kazanç sayılmasını gerektirir ve ticari kazanca ait esas ve hükümlere tabi olur.

Bu açıklamalara göre; kendi mesleğinizin icrası dışında, yine mesleğinizle ilgili olarak çocuklarda öfke kontrolü ve diğer konularda aileler ve rehber uzmanlar için hazırlamış olduğunuz kağıt ve kartondan oluşan oyun seti satışının ticari faaliyet kapsamında değerlendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hükümleri çerçevesinde vergilendirilmesi gerekmektedir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 210 uncu maddesinde serbest meslek erbabının serbest meslek kazanç defteri tutacağı hüküm altına alınmış, 236 ncı maddesinde ise "*Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteriye bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Mezkûr Kanunun 177 nci maddesinde, maddede 6 bent halinde sayılan şartlardan birinin taşınması halinde bilanço esasına göre, 178 nci maddesinde de 177 nci maddede yazılı olanların dışında kalanların işletme hesabı esasına göre defter tutacağı hükmüne yer verilmiş, 229 uncu maddesinde, fatura, "satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır" şeklinde tanımlanmış, 232 nci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin, birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları hükme bağlanmıştır.

Buna göre, mesleğiniz ile ilgili olarak hazırlamış olduğunuz kağıt ve kartondan oluşan oyun seti satışının ticari faaliyet kapsamında değerlendirilmesi ve bu faaliyet neticesinde elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanununun ticari kazançlara ilişkin hükümlerine göre vergiye tabi tutulması gerektiğinden Vergi Usul Kanununun 177 nci maddede 6 bent halinde sayılan şartlardan birini taşımanız halinde bilanço esasına göre, aksi takdirde işletme hesabı esasına göre defter tasdik ettirerek sattığınız emtia karşılığında fatura düzenlemeniz gerekmektedir.

III- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesine göre ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabi bulunmaktadır.

KDV oranları, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK)'na ekli (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için % 18 olarak tespit edilmiştir.

Buna göre, çocuklarda öfke kontrolü ve diğer konularda aileler ve rehber uzmanlar için hazırlanmış olduğunuz kağıt ve kartondan oluşan oyun seti 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (BKK)'na ekli (I) ve (II) sayılı listelerde yer almadığından genel oranda (%18) katma değer vergisine tabi olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026